

Johan "Jussi" Gullichsen in Memoriam (1936—2023)

Professor emeritus i cellulosateknik, teknologie hedersdoktor och A. Ahlström-bolagens långvariga styrelseordförande Johan "Jussi" Gullichsen avled lördagen den 13 maj 2023 i Somero. Gullichsen föddes den 28 juni 1936 i Pihlava till Ahlströms industrisläkt och tillbringade sin barndom i Villa Mairea i Norrmark. 1958 gifte han sig med Anna Ramsay och familjen fick tre barn. Jussi blev diplomingenjör från Åbo Akademi 1962 och erhöll titeln hedersdoktor 1988.

Internationellt ansedd utvecklare av träförädlingsprocesser och ikonisk professor

Under de första åren av sin karriär fokuserade Gullichsen på process- och fabriksplanering och grundade ett konsultföretag tillsammans med Bengt Arhippainen. Den mest centrala innovationen i hans betydande uppfinnarkarriär är MC-tekniken, en fiberteknik med medelkoncentrationsmassa som gör det möjligt att bygga stora och effektiva cellulosafabriker. Totalt registrerade han över 60 patent och publicerade över 180 vetenskapliga artiklar. En stor merit var också att vara andre chefredaktör för branschens ledande internationella läroboksserie i 19 delar.

Från slutet av 1970-talet arbetade Gullichsen med undervisningsuppgifter, såsom med att introducera cellulosateknologerna till datorsimuleringar i fabriksplanering. Efter att Jussi år 1989 blivit professor vid Tekniska högskolan (nuvarande Aalto-universitetet) ökade intresset för massateknik som huvudämne betydligt. Han intresserade sig för de studerande och deltog i gilleverksamhet samt bland annat på flera studieresor till utlandet. Att stödja unga forskare var en hjärtesak för Jussi, vilket också ledde till instiftandet av ett forskarkollokvium och forskarpris som bär hans namn.

Under sin framstående karriär belönades Johan Gullichsen med många utmärkelser. 1986 tilldelades han skogsbranschens mest prestigefyllda internationella pris, Marcus Wallenberg-priset. Dessutom har han belönats med bland annat priset Årets ingenjör (1984), Lampénmedaljen (2004) samt inbjudits till Paper Industry International Hall of Fame (2005). År 2014 kallades Gullichsen till hedersmedlem i Träförädlingsingenjörerna rf.

Prisbelönt kappseglare i faderns fotspår

Jussi Gullichsens favorithobby var segling. Hans far, Harry, var en känd kappseglare, vilket gav goda utgångspunkter för sonen. Jussi inledde sin tävlingskarriär ombord på sin första båt av stjärnbåtstyp i Björneborgs båtklubbs vatten. Redan som tolvåring gjorde Jussi sin första långfärd från Björneborg runt Åland tillsammans med ett kompisgäng i samma ålder.

Skolgången förde Jussi till Helsingfors och i mitten av 1950-talet skaffade mamma Maire en 5,5 m-båt till sina söner. Båten fick namnet Pohjantähti och med den inleddes en framgångsrik tävlingskarriär, som för Jussis del avslutades först över 50 år senare.

Jussi deltog i sommar-OS i Tokyo 1964 i kategorin 5,5 m och tog en sjätteplats med sin besättning. 1986 gjorde han comeback i bankappsegling och grundade tillsammans med Peter Fazer och Robert Mattson besättningen *Tre Gubbar* för 5,5 m-klassen. Båten blev mycket framgångsrik och vann samma sommartävling King Olav Cup i Norge, tog silver i EM i Helsingfors och vann därefter kappseglingen Guldpokalen. Jussis karriär i 5,5 m-klassen fortsatte därefter framgångsrikt och han tog bland annat silver i VM 2005 i Sydney.

Som skeppare var Jussi snabbtänkt och krävande och fick alltid båten att gå bra i hög sjö. Stämningen i båten var dock lugn och en bra humor fanns alltid där. Jussi kom bra överens med alla människor, fick dem att bli entusiastiska och vann deras förtroende. Han var en central gestalt i ett brett sällskap av vänner och kompisar som förblev nära i livets alla skeden.

Livslång forskare och släktens enande kraft

På hemgård, Palikaisten kartano, prövade Jussi på allt möjligt. På sina uppdämda åkrar vid Painiojärvis strand odlade han bland annat rörfilen till Tekniska högskolans fiberundersökningar. Att han lyckades odla de här åkrarna imponerade lokalbefolkningen, som befordrade dem till professorsåkrar, efter att till en början ha kallat dem ingenjersåkrar, både med humor och misstro. Jussi var också stolt över att han en gång i tiden var Finlands största cannabisodlare i Vik, där man på universitetets åkrar odlade fiberhampa för Tekniska högskolans forskningsbehov.

Trots att han lämnade de flesta av sina uppdrag gick han aldrig helt i pension. På sin gård deltog han alltid i virkeshandeln, trots att han redan tjugo år tidigare hade avstått från huvudansvaret för affärsverksamheten. Han förhöll sig passionerat till sin gårds flisvärmecentral, samt till sitt småkraftverk, som bygger på förgasning av träflis. Han stödde aktivt den tekniska utvecklingen av kraftverket och ville med hjälp av det visa att el och värme från lokal energiråvara kan produceras dygnet runt och lönsamt för gårdsbyns egna behov.

Sin fritid tillbringade Jussi helst i Kimito ytterskärgård. Även där odlade han sina kamratskaper och blev vän med de lokala skärgårdsborna. De här vänskapsbanden var också mycket viktiga för Jussi och han berättade ofta och gärna historier och legender som han hade hört av skärgårdsborna.

För slakten Ahlström var Jussi en betydande samlade kraft och slakten litade på hans yrkesskicklighet och omdömesförmåga. Han stod starkt för släktens värderingar och verkade under nästan fyra decennier i släktbolagets samt olika stiftelsers styrelser.

Panu Tikka

Pirkko Molkentin-Matilainen

Antti Lindqvist

Robert Mattson

Johannes Gullichsen